

**VISITATIERAPPORT
REGULIERE BEOORDELING +
EXPERIMENT LEERUITKOMSTEN**

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleidingen

Master Leren en Innoveren

Master Leadership in Education

deeltijd

Fontys Hogescholen

**De kracht van
kennis.**

VISITATIERAPPORT REGULIERE BEOORDELING + EXPERIMENT LEERUITKOMSTEN

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleidingen

Master Leren en Innoveren

Master Leadership in Education

deeltijd

Fontys Hogescholen

Fontys Hogeschool Kind en Educatie

Hobéon Certificering

Datum

3 februari 2021

Auditpanel

Prof. em. dr. J.J.H. van den Akker

Prof. dr. F.P.C.M. de Jong

A.de Wit

Drs. M. Jansen

E.E. Paarhuis

Secretaris:

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	11
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	29
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	33
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	35
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	41
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	43

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Fontys Hogescholen – Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE)
Registratie croho	44135 (MLI)
status instelling	bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	positief, 30 augustus 2019
NAAM INSTELLING	Fontys Hogescholen – Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE)
Registratie croho	70077 (MLE)
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	positief, 30 augustus 2019
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	1. Master Leren en Innoveren (MLI) 2. Master Leadership in Education (MLE)
registratienummer croho	1. 44135 2. 70077
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	master
graad en titel	1. Master of Education 2. Master of Arts
aantal studiepunten	1a: MLI regulier 60 EC 1b: MLI experiment leeruitkomsten 60 EC 2: MLE experiment leeruitkomsten 60 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locaties	1. Eindhoven, Tilburg 2. Eindhoven
variant	deeltijd in het experiment leeruitkomsten
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	12 oktober 2020

2. SAMENVATTING

De masteropleiding 'Leren en Innoveren' (MLI) richt zich op de onderwijsprofessional die zich wil verdiepen in het leren van leerlingen/studenten, de onderwijsorganisatie en het innoveren van onderwijs. De MLI'ers gaan rollen vervullen als teacher leader, ontwerper en onderzoeker. De opleiding 'Master Leadership in Education' (MLE) is een opleiding voor ambitieuze schoolleiders en leidinggevendenden, die zich verder willen professionaliseren tot excellent (school)leider op masterniveau. Zij zijn in staat duurzame schoolontwikkeling te realiseren, de professionaliteit van het team te versterken en te benutten en onderwijsinnovatie te initiëren en te begeleiden.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Fontys heeft een beleidskader ontwikkeld waarin zij de gemeenschappelijke visie op flexibel onderwijs voor werkende professionals heeft geformuleerd. Dit kader is richtinggevend voor de opzet van de beide opleidingen Master Leren en Innoveren (MLI) en Master Leadership in Education (MLE).

Beide opleidingen baseren de leeruitkomsten op de landelijke beroepsprofielen. De leeruitkomsten zijn aantoonbaar op masterniveau geformuleerd. De opleidingen passen op basis van evaluaties waar nodig/gewenst de leeruitkomsten voor een nieuw cohort aan. Het auditteam acht dit een goede zaak. Bij het (her)formuleren is/was het werkveld betrokken. De MLI heeft de drie rollen 'teacher leader', 'teacher researcher', 'teacher designer' en de ontwikkeling van professionele identiteit uitgewerkt in sets van vier evenredige eenheden van leeruitkomsten met een omvang van 15 EC.

De MLE heeft de leeruitkomsten duidelijk gekoppeld aan de kernpraktijken van de schoolleider - de leiderschapspraktijken - en de persoonlijke identiteit. Het aantal eenheden van leeruitkomsten is inmiddels teruggebracht van zeven naar vier samenhangende eenheden.

De leeruitkomsten van MLI respectievelijk MLE bieden de studenten een duidelijk kader: ze geven richting aan het eigen leerproces en de studenten weten waar ze aan moeten werken. De opleidingen hebben een duidelijke visie op onderzoek, die een vertaling krijgt in de leeruitkomsten.

De beide opleidingen sluiten voldoende aan bij internationale ontwikkelingen rondom de masterleraar respectievelijk de schoolleider.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleidingen voldoen aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1 voor MLI en MLE.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleidingen worden verzorgd door enthousiaste, inhoudelijk deskundige en nauw bij de studenten betrokken docenten. De studenten zijn daarover tevreden. Docenten vervullen de rol van tutor, expert, assessor of een combinatie van deze drie rollen en de opleidingen zetten expliciet in op het ontwikkelingsgericht begeleiden van elke student. De professionaliserings- en kalibratiebijeenkomsten sluiten aan bij de belangrijkste focuspunten van de opleidingen, zoals de implementatie van de nieuwe onderwijsvisie, *assessment as learning*, onderzoeksmatig handelen, verbeteren van de feedbackgeletterdheid en werken met leeruitkomsten.

Een punt van zorg is de werkdruk van docenten. Dat heeft de aandacht van de opleidingen.

De opleidingen maken het mogelijk dat de studenten de beoogde leeruitkomsten kunnen ontwikkelen. De opleidingen hebben een duidelijke onderwijsvisie geformuleerd, waarbij ze kiezen voor flexibel en gepersonaliseerd opleiden met een sterke nadruk op het van elkaar leren. De focus ligt op het leren in leerteams, *assessment as learning* met gebruikmaking van feedup, feedback en feedforward en (zelf)reflectie op basis van de leeruitkomsten.

De opleidingen hebben een duidelijke opbouw in niveaus aangebracht in de leeruitkomsten, die de studenten houvast geven in de stappen die zij nog moeten/kunnen zetten. In de leeruitkomsten en het onderwijs binnen de opleidingen staan een aantal voor de opleidingen relevante aspecten centraal, te weten i) (duurzame) innovatie, ii) onderzoek/onderzoeksmatig handelen, iii) leiderschap en iv) professionele identiteit. Met het laten werken aan een eigen kernopgave maken de opleidingen het mogelijk dat elke student zijn eigen leerweg bewandelt.

De opleidingen kunnen nog volgende stappen maken richting meer flexibel en gepersonaliseerd onderwijs. Nagenoeg alle studenten volgen nu nog het modulaire onderwijsaanbod. Beide opleidingen stellen heldere ingangseisen. MLI stelt al duidelijke op elke individuele student toegesneden onderwijsovereenkomsten op. De overeenkomsten van MLE zijn nog (te) algemeen ingevuld en behoeven een meer specifieke uitwerking voor elke student. De opleidingen maken gebruik van een scala aan (digitale) voorzieningen om het onderwijs in het experiment en de realisatie van de beoogde leeruitkomsten mogelijk te maken. Met het zoeken naar een nieuw, passend learning managementsysteem zijn de opleidingen al bezig. Dat is belangrijk met het oog op de studievoortgang en ook op (een betere) archivering van de bewijsstukken.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleidingen voldoen aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2 voor MLI en MLE.

Standaard 3. Toetsing

De opleidingen hebben een duidelijke visie op het toetsen en beoordelen, waarbij *assessment as learning* centraal staat. Het toetsen en beoordelen gebeurt in aanzet op een valide en betrouwbare manier. Het werken met digitale portfolio's met zelfreflecties over de leeruitkomsten en de mogelijkheid daarbij bewijzen aan te leveren die passen bij de eigen werksituatie, leervragen en kernopgave van de student, acht het auditteam passend bij het experiment leeruitkomsten. Dat is echter geen eenvoudige opgave. Uit de evaluatie van het auditteam van de afgelopen experimentele periode doemen enkele verbeterpunten op: i) de geformuleerde rubrics zijn in lijn met het ontwikkelingsgericht toetsen, maar de opleidingen moeten nu een directe relatie leggen tussen de geformuleerde rubrics en de Dublin-niveaubeschrijvingen en een vertaling maken naar concrete criteria – de minimale eisen – voor de toetsing van de bewijslast/de verschillende beroepsproducten om het masterniveau aan te tonen, ii) de beoordeling waar het betreft op welke 'critical' elementen in de bewijslast/producten de beoordeling is gebaseerd, mag transparanter en daardoor scherper geëxpliciteerd als basis waarvan de feedback, feed-up en feed-forward zich fundeert. Ook de groei (het leren) op eerder gegeven feedback en feed-forward mag explicieter naar voren komen ter versterking en het transparanter maken van het ontwikkelingsgericht toetsen en (iii) de archivering van bewijsstukken van studenten, die aandacht behoeft. De opleidingen zijn (deels) al bezig met deze uitdagingen, o.a. door team-professionalisering in feedbackgeletterdheid en meer kalibratiesessies. Daarnaast heeft de examencommissie de opleiding gevraagd de studenten te verplichten alle bewijsstukken in N@tschool te plaatsen. De examencommissie vervult haar rol in de borging van de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en het gerealiseerde niveau op een adequate manier.

Het auditteam is op grond van bovenstaande – en met in achtneming van de genoemde aandachtspunten – van oordeel dat de opleidingen basiskwaliteit laten zien en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3 voor de opleidingen MLI en MLE.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditteam is van oordeel dat de producten van de MLE-studenten van voldoende niveau zijn voor studenten aan het einde van een eerste studiejaar. Dit positieve oordeel wordt tevens ondersteund door het oordeel 'voldoende' dat het auditteam de 'oude' deeltijdopleiding MLE gaf voor standaard 4 bij de audit in 2017. Het auditteam heeft er vertrouwen in dat de opleiding het niveau van de huidige studenten in het experiment ook voldoende zal borgen, mits de in dit rapport genoemde verbeterpunten/ dringende aanbevelingen worden opgevolgd.

Het auditteam is van oordeel dat de eindwerken van de MLI-studenten behorende bij 'Integratie rolontwikkeling' en de verschillende portfolio's behorende bij de vier rollen in hun totaliteit een enigszins wisselend maar gemiddeld voldoende masterniveau hebben laten zien. De beroepsproducten van de studenten van 2018-2020 waren relevant voor het onderwijs en getuigden van voldoende (eigen) visie op het onderwerp.

Uit de zelfassessments bleek dat de studenten duidelijk konden aangeven hoe zij in de verschillende rollen gegroeid waren naar het niveau 'rolmeesterschap'. Met de huidige werkwijze van de opleidingen met betrekking tot de portfolio's van de studenten uit 2019-2020 was het voor buitenstaanders (die de studenten dus niet zelf kennen) zeer moeilijk om een helder beeld te vormen over de kwaliteit van hun leeruitkomsten en de bewijslast die de opleiding als toetssteen had genomen bij het summatieve eindoordeel. Het totale portfolio van de studenten zorgde wel voor een samenhangend beeld van de wijze waarop de student zich in elke rol had ontwikkeld. Dat leverde voldoende aannemelijk bewijs op dat hij kan handelen/opereren in de praktijk op wat verwacht mag worden van masterniveau. Dit beeld is bevestigd door het werkveld in de gesprekken tijdens de audit.

Belangrijk aandachtspunt acht het auditteam dat de MLI-student en ook de MLE-student in zijn portfolio's ook transparant maakt welke feedback en feedforward hij gekregen heeft en van wie, wat hij daarmee gedaan heeft, uit welk resultaat dit blijkt en of hij dat vervolgens weer heeft getoetst bij de feedbackgever. En zoals al bij standaard 3 is vermeld, is het in dit verband ook van belang dat de assessor in de onderbouwing van de beoordeling ingaat op de gesignaleerde groei/ontwikkeling aansluitend op de eerdere door de student ontvangen feedback. De opleidingen zijn voornemens aan dit punt aandacht te besteden.

Dat de studenten impact hebben en van belang zijn voor de praktijk blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld over de recent afgestudeerden en van de alumni zelf. Vertegenwoordigers vanuit het werkveld meldden dat het de onderwijskwaliteit van hun school ten goede komt als leerkrachten een masteropleiding MLI hebben gevolgd. Zij zijn/worden meewerkend voorman, kartrekker – teacher leader - van innovaties en ze stimuleren de professionele cultuur in de school. De afgestudeerden MLE hebben allen een baan als directeur/schoolleider; veelal al gedurende de studie.

Het auditteam is op grond van bovenstaande – en met in achtname van de genoemde aandachtspunten - van oordeel dat de opleidingen voldoen aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4 voor de opleidingen MLI en MLE.

Algemene conclusie:

De beide opleidingen hebben het experiment leeruitkomsten aangegrepen om het onderwijs echt te vernieuwen. Zij hebben een duidelijke visie op hoe zij de studenten willen begeleiden zich te ontwikkelen in de verschillende rollen. De enthousiaste en nauw bij elke student betrokken docenten, maken dit mogelijk. De uitgangspunten van het bieden van een persoonlijke leerweg, werken in leerteams en *assessment as learning* passen goed bij het vernieuwde onderwijs.

Het auditteam beoordeelt alle standaarden voor de zowel de opleiding MLI als de opleiding MLE in het experiment leeruitkomsten als voldaan. Het eindoordeel luidt daarom positief. Voor wat de opleiding MLI betreft adviseert het auditteam de NVAO tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 3 februari 2021.

3. INLEIDING

Onderstaand rapport heeft betrekking op de volgende opleidingen:

- Master Leren en Innoveren: reguliere beoordeling in het kader van de accreditatie en tevens tussentijdse beoordeling van de deeltijdopleiding in het experiment leeruitkomsten op de locaties Eindhoven en Tilburg
- Master Leadership in Education: tussentijdse beoordeling van de deeltijdopleiding in het experiment leeruitkomsten op de locatie Eindhoven.

De opleidingen worden verzorgd door Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE). Vanwege de grote verwantschap tussen beide opleidingen is in overleg met de opleidingen en Hobéon besloten dat er één beoordelingsrapport zal worden opgeleverd. Daar waar de opleidingen van elkaar verschillen, is dit in aparte passages duidelijk weergegeven.

Het panel heeft tijdens de audit bij de 'oude' uitfaserende deeltijdopleiding MLI de focus gelegd op de borging van de kwaliteit van de toetsing van de nog zittende studenten en de borging van het eindniveau van deze (laatste) studenten. Ten tijde van de audit waren er nog een aantal studenten in de oude deeltijdopleiding MLI.

De reguliere opleiding MLE is in 2018 geaccrediteerd. Aan deze 'oude' deeltijdopleiding is in de visitatie op 12 oktober 2020 geen aandacht besteed.

Clustervisitatie MLI

Het cluster MLI bestaat uit negen opleidingen. De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en AeQui waarbij Hobéon vier opleidingen heeft beoordeeld en AeQui drie. Twee hogescholen werkten met een zelfstandig secretaris die tevens de panelsamenstelling verzorgde.

In de auditpanels is gezorgd voor overlap van panelleden, voorzitters en secretarissen, die meerdere audits in het cluster hebben uitgevoerd.

Fontys Hogeschool Kind en Educatie (FHKE)

FHKE biedt de volgende opleidingen aan: de bachelor Opleiding tot leraar basisonderwijs (pabo), de bacheloropleiding Pedagogisch Management Kind en Educatie en de masteropleidingen Leren en Innoveren (MLI) en Leadership in Education (MLE).

FHKE werkt samen met de Universiteit van Tilburg binnen Pabo University en in samenwerking met Fontys Hogeschool Pedagogiek biedt FHKE de Associate degree Pedagogisch Educatief Professional aan.

Daarnaast verzorgt FHKE post-hbo opleidingen waaronder verschillende andere leiderschapsopleidingen zoals de opleidingen middenmanagement en basisbekwaam en vakbekwaam schoolleider.

Aan FHKE is het lectoraat 'Goed Leraarschap, Goed Leiderschap' verbonden. Dit lectoraat richt zich op de ontwikkeling van (toekomstige) leraren, andere onderwijsprofessionals en leidinggevendenden.

FHKE kiest voor flexibel en gepersonaliseerd opleiden met een sterke nadruk op het van en met elkaar leren. Om dit te realiseren bestaat elke opleiding van FHKE uit dezelfde bouwstenen – de bouwstenen van het model High Impact Learning that Lasts (HILL-model)¹ – en zijn de curricula ontworpen volgens het principe van het constructive alignment model van Biggs (1999).

¹ (HILL-model), ontwikkeld op basis van een literatuurstudie door Dochy, Bergmans en Koenen (2015) en Dochy en Segers (2018). In dit model worden de ontwikkeling van eigenaarschap bij het eigen leerproces, het leren vanuit urgentie, het leren door samenwerking en coaching als samenhangende bouwstenen van de opleiding beschouwd.

De opleidingen MLI en MLE

De MLI heeft locaties in Eindhoven en in Tilburg. In 2012 is de MLI gestart in Eindhoven. Vanaf september 2018 is in samenwerking met de Fontys Leraren Opleiding Tilburg (FLOT) de MLI ook gestart met de lesplaats Tilburg.

In 2018 respectievelijk 2019 stroomden er in totaal 144 studenten in de opleiding in. Zij waren afkomstig uit het po, vo, hbo en mbo.

De MLE is gevestigd in Eindhoven. In overleg met studenten vindt de uitvoering van het onderwijs soms ook plaats in 's-Hertogenbosch. De MLE startte pas in september 2019 met een eerste groep studenten in het experiment, daar er zich in september 2018 te weinig studenten hadden aangemeld.

Ontwikkelingen sinds de vorige visitatie

De opleidingen zijn in 2013 (MLI) en 2017 (MLE) gevisiteerd voor de reguliere accreditaties. Zowel de MLE als de MLI zijn op alle onderdelen met een 'voldoende' beoordeeld.

Aandachtspunten voor MLI en MLE waren:

	MLI	MLE
Standaard 1	<ul style="list-style-type: none">Innovatieve dimensie van de opleiding kan explicieter en op hoger abstractieniveau worden uitgewerkt.Explicieter uitwerken van internationale leidende concepten in prestatie-indicatoren. Meer Engelstalige bronnen.	n.v.t.
Standaard 2	<ul style="list-style-type: none">Competentie innoveren kan in de breedte van het docententeam worden versterkt.Het opstellen van een eigen onderzoeksagenda en aan de hand daarvan aan het werk te gaan.	<ul style="list-style-type: none">De onderzoekscomponent kan verbreed worden.Instroomeisen kunnen aangescherpt worden.Aandachtspunt expertise voor MBO en VO.
Standaard 3/4	<ul style="list-style-type: none">Uitwerking van onderzoek(verslag) na het theoretisch kader vraagt om meer consistentie met methoden, resultaten en conclusie.Meer aandacht voor innovatieve elementen in het onderzoek.Studenten stimuleren themakeuze van het onderzoek op te tillen tot het niveau van de professionele leergemeenschap.Studenten stimuleren ook de implementatiefase en de beschrijving van succes- en faalfactoren mee te nemen in het onderzoek en artikel.	n.v.t.
Standaard 4	n.v.t. (in 2013)	<ul style="list-style-type: none">De verbinding met de sturingsvraagstuk van de schoolleider mag sterker, alsook het analytisch en kritisch vermogen van de student.

Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren en de aanbevelingen en de positieve punten vanuit de voorgaande accreditaties, richten de opleidingen hun focus van ontwikkeling nu op:

- *implementeren van assessment as learning; verbeteren van de formatieve feedback;*
- *verbeteren en bijstellen (en groeperen) van de leeruitkomsten;*
- *de ontwikkeling van 'praktijkgericht onderzoek doen' naar 'onderzoeksmatig handelen in de praktijk';*
- *kwaliteit en continuïteit in het docententeam;*
- *een goede mix van contactonderwijs en online leren.*

In voorliggende rapport beschrijft het auditteam bij de verschillende standaarden zijn bevindingen met betrekking tot de bovengenoemde acties van de opleiding.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting algemeen beoordelingskader NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant. De leerresultaten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de leerresultaten te realiseren. Het aantal EC is een uitdrukking van de mate waarin de eenheid van leeruitkomsten bijdraagt aan het realiseren van de leerresultaten (een outputgerichte benadering, zoals vastgelegd in het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016).

Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode. Leeruitkomsten moeten voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- Leerwegaafhankelijk: ze stellen studenten in staat een eigen leerweg te bepalen.
- Representatief voor de leerresultaten van de opleiding.
- Herkenbaar voor het werkveld.
- Specifiek en meetbaar: ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegaafhankelijke toetsing.
- Transparant: de relatie tussen leerresultaten, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk.
- Samenhangend: ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere (eenheden van) leeruitkomsten.
- Duurzaam: ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.

Bevindingen

Leeruitkomsten

- Generiek

Fontys heeft in 2019 een beleidskader ontwikkeld waarin zij de gemeenschappelijke visie op flexibel onderwijs voor werkende professionals heeft geformuleerd. Het 'Beleidskader Flexibel onderwijs voor lerende professionals 1.0' (april 2020) is richtinggevend voor de opzet van de beide opleidingen Master Leren en Innoveren (MLI) en Master Leadership in Education (MLE).

De opleidingen MLI en MLE zijn in het studiejaar 2017-2018 begonnen met het ontwikkelen van en het werken met leeruitkomsten. Zij hebben daarbij gebruik gemaakt van de Tuning systematiek zoals beschreven in de 'Guide to formulating degree programme profiles' (Lokhoff, Jenneke et al., 2010)

De MLI en MLE kennen een eigen werkveldadviescommissie, waarmee de opleidingsmanager en de academic directors van MLI en MLE gesprekken organiseren. De commissie adviseert de opleidingen over het beroepsprofiel met de leeruitkomsten, de aansluiting bij het werkveld en innovaties van de opleidingen.

In de commissie hebben bestuurders en schoolleiders uit de verschillende onderwijssectoren zitting.

MLI startte in september 2018 met een eerste groep studenten in de flexibele deeltijd. MLE een jaar later, vanwege het feit dat zich in september 2018 te weinig studenten hadden aangemeld. De leeruitkomsten vormen gezamenlijk het profiel van een masteropgeleide teacher leader (MLI) respectievelijk schoolleider (MLE). Het auditteam heeft geconstateerd dat de formulering van de leeruitkomsten aansluit bij complexiteitsfactoren van de landelijke, professionele masterstandaard en bij de beroepsstandaarden van respectievelijk een opleiding MLI en MLE. Beide opleidingen hebben de leeruitkomsten geïntegreerd in overkoepelende eenheden van leeruitkomsten (EVL's). (Zie verderop.)

Het auditteam heeft vernomen, dat de opleidingen de leeruitkomsten ieder jaar evalueren en voor een volgend cohort waar nodig/gewenst bijstellen en groeperen. Doel is afvinkgedrag bij studenten te voorkomen, waardoor zij meer gericht zijn op leren en niet op toetsen. (Zie ook standaard 3.)

Het auditteam acht het een goede zaak, dat de opleidingen de leeruitkomsten voor een nieuw cohort bijstellen ook al staat er in het beoordelingskader dat leeruitkomsten duurzaam moeten zijn/ voor meerdere jaren moeten zijn opgesteld.

Uit de gesprekken met de studenten tijdens de audit kwam naar voren dat de leeruitkomsten hen een kader bieden: ze geven richting aan hun eigen leerproces en de studenten weten waar ze aan moeten werken.

Uit de documentatie en de gesprekken tijdens de audit is gebleken dat de opleidingen een duidelijke visie hebben op de rollen die de MLI'er respectievelijk MLE'er in de school vervullen. Zo heeft de MLI'er als masteropgeleide leraar de rol van kartrekker van inhoudelijke veranderingen. Hij² kan het onderwijs binnen de organisatie veranderen en daarin collega's begeleiden. De MLE'er geeft als schoolleider vanuit een helicopterview de organisatie en de schoolcultuur zodanig vorm dat onderwijsontwikkeling en innovatie gestimuleerd, geëvalueerd en geborgd worden.

Om deze reden biedt Fontys/FHKE twee verschillende masteropleidingen aan voor twee verschillende doelgroepen. Wel zouden beide opleidingen in de toekomst graag zien dat MLI'ers en MLE'ers in de praktijk samen optrekken en elkaars innovatiekracht aanvullen. Het auditteam ondersteunt deze ambitie, daar het meerwaarde kan hebben voor MLI'ers en MLE'ers om binnen de eigen school en in breder verband samen de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. De studenten die het auditteam daarover sprak, zien daarvan de meerwaarde, maar bepleiten dat er binnen de opleidingen ook aparte leergemeenschappen blijven waarin bijvoorbeeld schoolleiders met en van elkaar kunnen leren. Tevens krijgen afgestudeerden MLE'ers op basis van de door hen ontwikkelde competenties als schoolleider toegang tot het schoolleidersregister en MLI'ers niet.

▪ **MLI – leeruitkomsten en eigen inkleuring**

Het auditteam heeft geconstateerd dat de MLI met de leeruitkomsten aantoonbaar aansluit bij het landelijk beroepsprofiel MLI dat is ontwikkeld in het landelijk netwerk MLI. De opleiding evalueert haar eigen profiel jaarlijks op basis van focusgroeps gesprekken met studenten, advies van de werkveldadviescommissie en landelijke ontwikkelingen en onderzoeken.

De MLI van Fontys richt zich op drie beroepsrollen: leraar als onderzoeker ('teacher researcher'), leraar als ontwerper ('teacher designer') en leraar als leider ('teacher leader'). De vierde rol waarin de leraar als expert wordt omschreven, heeft de opleiding geïntegreerd in de drie andere rollen. Daarnaast werkt de opleiding aan de ontwikkeling van ieders professionele identiteit, altijd nauw verbonden met onderwijskundige veranderingen binnen de eigen beroepspraktijk. Hierbij ligt het accent op het verbinden van de drie rollen en de inbedding ervan in de professionele identiteit van de MLI-professional.

De MLI heeft in 2017 de drie rollen en de ontwikkeling van professionele identiteit uitgewerkt in sets van vier evenredige EVL's met een omvang van 15 EC: i) leeruitkomsten bij de rol van Teacher Researcher, ii) leeruitkomsten bij de rol van Teacher Designer, iii) leeruitkomsten bij de rol van Teacher Leader en iv) leeruitkomsten bij Professionele identiteit.

² Overal waar 'hij', 'hem' of 'zijn' staat kan ook 'zij' of 'haar' worden gelezen.

▪ **MLE en eigen inkleuring**

Het auditteam heeft geconstateerd dat de MLE met de leeruitkomsten aantoonbaar aansluit bij de landelijke kaders zoals het beroepsprofiel van de schoolleider van de Schoolleidersregisters PO en VO en de vijf competenties uit de landelijke beroepsstandaarden. Deze beroepsstandaarden worden momenteel herzien en de MLE zal daar vervolgens haar leeruitkomsten weer op afstemmen.

De MLE heeft de kernpraktijken van de schoolleider - de leiderschapspraktijken - en de persoonlijke identiteit uitgewerkt in korte beschrijvingen. Deze heeft zij voor het studiejaar 2019-2020 geclusterd in zeven EVL's. De kernpraktijken zijn: i) richting geven, ii) organiseren en inrichten, iii) mensen ontwikkelen, iv) onderwijskundig leiderschap in de context van innovatie, v) kwaliteit en verantwoording, vi) onderzoek in de school.

In het studiejaar 2020-2021 zijn de zeven EVL's samengebracht tot vier EVL's.

Engelstalige naam van de MLE

Toen Fontys - na aanvankelijke samenwerking met Christelijke Hogeschool Windesheim en Stenden - de opleiding in 2011 zelfstandig voortzette, was de naam van de opleiding al Engelstalig. Fontys richt zich echter op de Nederlandse markt en het onderwijs is volledig in het Nederlands. Ook sommige andere masteropleidingen voor schoolleiders hebben een Engelstalige naam. Tevens is de graad die de afgestudeerden krijgen Master of Arts. Het auditteam acht het niet noodzakelijk de naamgeving te wijzigen.

Onderzoek

Het auditteam heeft vernomen dat FHKE/de opleidingen MLI en MLE hun visie op onderzoek opnieuw hebben geformuleerd en hebben vastgelegd in de (concept)notitie 'Ontwikkelen van onderzoekend handelen binnen FHKE opleidingen' (januari 2020).

De focus is komen te liggen op onderzoeksmatig handelen in de praktijk, waarbij het voortdurend werken aan onderwijsverbetering, het maken van een goede analyse en gebruikmaken van bestaande kennis, centraal staan. Dit draagt niet alleen bij aan betere leerprocessen van leerlingen, maar leidt ook tot professionalisering van de onderwijsprofessional zelf. Onderzoek is dan niet langer het doen van een apart 'kunstje', zoals het nu nog vaak door studenten (en leerkrachten in het werkveld) wordt gezien.

Zo moet de onderzoekscomponent bij MLI niet alleen in de rol van Teacher Researcher aan bod komen, maar ook in andere docentrollen zichtbaar zijn en geïntegreerd worden.

Voor de MLE geldt dat er (nog) meer aandacht komt voor de ontwikkeling van een onderzoekscultuur door schoolleiders in de eigen school.

Dit heeft ook gevolgen voor de docenten van de beide opleidingen. (Zie standaard 2.)

De MLI en MLE gaan nu aan de slag met de vertaling van deze visie op onderzoek en de kenmerken van onderzoeksmatig handelen naar de leeruitkomsten.

Het auditteam acht deze visie op onderzoek passend bij de teacher leader en schoolleider. Wel wenst het auditteam te benadrukken, dat het niveau en de vaardigheid van het uitvoeren van onderzoek op masterniveau van belang blijft vanuit het oogpunt dat het onderzoek ondersteunend is voor de vier rollen in de praktijk en met name de beoogde innovaties.

Internationale dimensie

Het auditteam heeft geconstateerd dat de beide opleidingen voldoende aansluiten bij internationale ontwikkelingen. Aandacht voor ontwikkelingen rondom leiderschap en leren en innoveren stoppen niet bij de landsgrenzen.

Vanuit de internationale organisatie European Association for Practitioner Research on Improving Learning (EAPRIL) organiseren de academic directors van de MLI en MLE jaarlijks een seminar in Nederland of België, waarvoor alle studenten en docenten worden uitgenodigd. Waar mogelijk presenteren docenten en studenten daar hun onderzoek. Daar maakt elk jaar een groep studenten gebruik van.

Daarnaast zijn er contacten met de Western Norway University of Applied Sciences.

Studenten kunnen ook deelnemen aan door de FHKE georganiseerde buitenlandreizen naar Denemarken of Marokko. Helaas zijn deze studiereizen in verband met de coronacrisis in 2020 niet doorgedaan.

Weging en Oordeel: voldoet

Fontys heeft beleidskader ontwikkeld waarin zij de gemeenschappelijke visie op flexibel onderwijs voor werkende professionals heeft geformuleerd. Dit kader is richtinggevend voor de opzet van de MLI en de MLE.

Beide opleidingen baseren de leeruitkomsten op de landelijke beroepsprofielen. De leeruitkomsten zijn aantoonbaar op masterniveau geformuleerd. De opleidingen passen op basis van evaluaties waar nodig/gewenst de leeruitkomsten voor een nieuw cohort aan. Het auditteam acht dit een goede zaak. Bij het (her)formuleren is/was het werkveld betrokken.

De MLI heeft de drie rollen en de ontwikkeling van professionele identiteit uitgewerkt in sets van evenredige eenheden van leeruitkomsten. De MLE heeft de leeruitkomsten duidelijk gekoppeld aan de kernpraktijken van de schoolleider en de persoonlijke identiteit. Het aantal EVL's is inmiddels teruggebracht naar vier samenhangende EVL's.

De leeruitkomsten van de MLI respectievelijk MLE bieden de studenten een duidelijk kader. De opleidingen hebben een duidelijke visie op onderzoek, die een vertaling krijgt in de leeruitkomsten.

De beide opleidingen sluiten voldoende aan bij internationale ontwikkelingen rondom de masterleraar respectievelijk de schoolleider.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleidingen voldoen aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1 voor MLI en MLE.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting algemeen beoordelingskader NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten. De opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen. De opleiding laat hierbij zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden.

Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten.

De student voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Uit een intake-assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van een toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de toegelaten student in aanmerking komt.

De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is, leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartite overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen. De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.

Bevindingen

- Generiek

Het auditteam heeft geconstateerd dat FHKE/de masteropleidingen een duidelijke onderwijsvisie hebben geformuleerd. Zij kiezen voor flexibel en gepersonaliseerd opleiden met een sterke nadruk op het van elkaar leren. Om dit te realiseren bestaat elke opleiding van FHKE uit dezelfde bouwstenen – de bouwstenen van het model High Impact Learning that Lasts (HILL-model)³ – en zijn de curricula ontworpen volgens het principe van het constructive alignment model van Biggs (1999).

De programma's van de beide opleidingen bestaan voor een groot deel uit begeleide leerteamsessies, waarbij (peer)feedback en kennisdeling centraal staan. Leerteams (tutorgroepen) zijn jaargebonden studentengroepen van maximaal 15 studenten die op regelmatige momenten bij elkaar komen. Binnen de MLI worden deze leerteams in het tweede studiejaar samengesteld op basis van de specialisatie van de studenten. Studenten kunnen hierin evenwel nog switchen, mocht een ander leerteam betere aansluiting geven. Ook als een leerteam om andere redenen een andere samenstelling behoeft, brengen de opleidingen wijzigingen aan. Zo startte de MLI in 2019-2020 een incompany-opleiding op de eigen locatie van de deelnemers: ROC Tilburg. Toen bleek dat de studenten in het eerste studiejaar (te) weinig mogelijkheden hadden om echt van met elkaar te leren - de setting was te homogeen - heeft de opleiding de bijeenkomsten in het tweede studiejaar verplaatst naar de locatie van Fontys en zijn de studenten van het ROC gemengd met andere MLI-studenten. Daarover waren ze heel tevreden, want het leereffect was toen veel hoger. Naast de leerteambijeenkomsten, bieden de opleidingen een inspiratie-aanbod rondom concepten uit de kennisbasis. Verder is er in de programma's ruimte voor het samenwerken in diverse groepssamenstellingen, bijvoorbeeld voor het oefenen van gespreksvaardigheden (MLI), het pitchen van eigen leiderschapspraktijken (MLE) of voor het reflecteren op de rolontwikkeling.

In de leeruitkomsten en het onderwijs binnen de opleidingen MLI en MLE staan een aantal aspecten centraal, te weten i) innovatie, ii) onderzoek, iii) leiderschap en iv) professionele identiteit. Deze focuspunten acht het auditteam voor de opleidingen relevant.

Met de focus op (duurzame) innovatie willen de opleidingen aansluiten bij ontwikkelingen en trends in de scholen van de studenten en het onderwijsveld in z'n algemeenheid. Studenten kunnen hier met de door hen geformuleerde leervraag/kernopgave en specialisatie bij aanhaken/mee aan de slag. (Zie verderop.) Het benutten van kennis die er al bestaat, het benutten van en samenwerken in netwerken en het vormen van (persoonlijke) leergemeenschappen (PLG's) staan voorop.

Het auditteam is van oordeel, dat de opleidingen het hiermee mogelijk maken dat elke student zijn eigen leerweg bewandelt. Studenten krijgen als regel niet langer voorgeschreven wat ze moeten doen en welke producten zij moeten opleveren; zij het dat de studenten nog wel verschillen ervaren tussen de docenten. Sommige docenten zijn (nog) te sturend. Zij zouden meer moeten (durven) loslaten.

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, stellen de opleidingen een onderzoekende houding/onderzoeksmatig handelen centraal. De opleidingen sporen de studenten aan om op hun eigen werkplek een onderzoekscultuur te stimuleren. (Zie verderop.)

De masteropleidingen MLI en MLE werken nauw samen met het lectoraat 'Goed leraarschap, Goed leiderschap'. De thema's van het lectoraat zijn nauw verbonden met de inhoud van beide masters. De opbrengsten van het lectoraat worden veelal in de masteropleidingen gebruikt.

³ (HILL-model), ontwikkeld op basis van een literatuurstudie door Dochy, Bergmans en Koenen (2015) en Dochy en Segers (2018). In dit model worden de ontwikkeling van eigenaarschap bij het eigen leerproces, het leren vanuit urgentie, het leren door samenwerking en coaching als samenhangende bouwstenen van de opleiding beschouwd.

Daarnaast beschouwen de beide opleidingen leiderschap als heel belangrijk voor goed onderwijs. De opleiding stimuleert de MLI'ers bijvoorbeeld zo snel mogelijk in contact te treden met de eigen schoolleiding over wat zij in de school willen gaan doen en wat dat betekent voor de school en de kwaliteit van het onderwijs. Tevens leren zij collega's aan te spreken over onderwijskwaliteit in de school/klas.

Ook in de opleiding van de MLE'ers komt het voeren van het gesprek over onderwijskwaliteit met het team aan bod naast het aanzetten tot en leidinggeven aan verdere professionalisering van het team.

De ontwikkeling van professionele identiteit loopt als een rode draad door de opleidingen heen.

Formatieve toetsing, feedup, feedback en feedforward en (zelf)reflectie op basis van de leeruitkomsten staan centraal in de opleidingen. Studenten stellen voor elke eenheid van leeruitkomsten een portfolio samen met bewijzen van gerealiseerde leeruitkomsten. In de leerteams geven de docenten en medestudenten elke student in het team daarop veelvuldig feedback. (Zie over de formatieve toetsing verder onder standaard 3.)

Naar aanleiding van studentevaluaties van MLI-studenten in het eerste studiejaar in het experiment hebben de opleidingen een online tool ontwikkeld en geïmplementeerd, de zogenoemde 'student-journey'. In deze tool hebben de opleidingen een grote variëteit aan beroepsproducten weergegeven die als bewijs kunnen dienen bij de geformuleerde leeruitkomsten op masterniveau. De studenten die het auditteam sprak, waren daarover zeer tevreden. De tool geeft hen houvast.

De studenten die het auditteam sprak, meldden ook dat zij zich nauw betrokken voelen bij de kwaliteit van de opleidingen: de opleidingen staan open voor opmerkingen van studenten (en docenten) en treffen waar mogelijk zo snel mogelijk maatregelen. De opleidingen hebben in de afgelopen twee jaren al goede aanpassingen gedaan, zoals het opzetten van de student-journey met een beroepsproductenwijzer, meer verdiepend aanbod in jaar 2 van de MLI, dubbelingen weghalen uit de EVL's van de MLE.

Het auditteam constateert dat de opleidingen (nog) werken aan de hand van modules voor het ontwikkelen van kennis en vaardigheden en dat nagenoeg alle studenten dit aanbod volgen. De studenten kiezen (nog) niet voor een geheel eigen leerroute en het los van het aanbod van de opleidingen ontwikkelen van de leeruitkomsten. De beoogde samenwerking in de leerteams en de focus op *assessment as learning* en het daarin 'moeten' ophalen van feedback bij elkaar, maakt ook dat het onderwijs niet geheel gepersonaliseerd en flexibel kan worden. De studenten moeten met en van elkaar kunnen leren en dat gaat niet als iedereen een volledig eigen studiep pad volgt. De opleidingen (docenten en studenten) wensen wel verder te gaan in de flexibilisering dan tot nu het geval is en nog meer maatwerk mogelijk te maken, zo blijkt uit de flexscan die Fontys Hogescholen onder docenten en studenten hield in 2020. Gezien alle ontwikkelingen die er tegelijkertijd plaatsvonden – formuleren leeruitkomsten, nieuwe onderwijsvisie implementeren, reorganisatie en bezuinigingen op personeel - begrijpt het auditteam de temporisering. Het auditteam stimuleert de opleidingen wel door te gaan op de reeds ingeslagen weg naar meer flexibel en gepersonaliseerd onderwijs.

- MLI

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, kent de opleiding een set van vier eenheden van leeruitkomsten. De opleiding heeft rubrics geformuleerd voor vier opeenvolgende niveaus in de leeruitkomsten. Deze zijn opgesteld aan de hand van het zogenoemde ZelCom-model⁴. Deze rubrics geven de studenten houvast in de stappen die zij nog moeten/kunnen zetten. In het eerste studiejaar staat in elke module een van de rollen van de MLI'er centraal met de bijbehorende leeruitkomsten.

⁴ ZelCom model voor niveaubepaling (Bulthuis, 2011) gekoppeld aan het stadiummodel voor rolontwikkeling (Watkins, 1990)

De studenten oriënteren zich op relevante schoolontwikkelingsvraagstukken en hun rolontwikkeling daarin vanuit hun eigen beroepscontext. Dat mondt uit in de zogeheten kernopgave: een urgent innovatievraagstuk in hun eigen praktijk.

In het tweede jaar is het programma opgebouwd in drie blokken, waarin de rollen geïntegreerd aan bod komen. In dat jaar gaan de studenten zich verder verdiepen in de richting van een meer specifiek innovatiethema. In specialisatieteams vinden studenten elkaar op overeenkomstige thema's.

Aan de hand van de leeruitkomsten rondom de teacher researcher biedt de opleiding de studenten in het eerste studiejaar lessen rondom het doen van onderzoek. Dat is voor studenten die in een vorige opleiding nog niet eerder onderzoek hebben gedaan, belangrijk. De studenten krijgen daarvoor een passende opdracht, namelijk onderzoek doen naar de onderzoekscultuur in de eigen organisatie. In het tweede studiejaar doen de studenten opnieuw een onderzoek, maar dan naar een door henzelf geformuleerd vraagstuk passend bij de eigen context.

Op basis van evaluaties stelt de opleiding de opzet en inrichting van het onderwijs jaarlijks bij. Zo willen sommige studenten meer (verdiepend) aanbod in jaar 2, maar zijn anderen juist blij met de ruimte die zij krijgen voor een eigen invulling. De opleiding zoekt thans naar een goed evenwicht tussen wensen en verwachtingen van de studenten en de vormgeving van de nieuwe visie op onderwijs. Zo is er per 2020-2021 o.a. meer blended onderwijsaanbod en meer verdieping op o.a. de leerlijn professionele identiteit.

- MLE

Evenals de MLI heeft de MLE aan de hand van het ZelCom-model rubrics geformuleerd voor vier niveaus binnen de leeruitkomsten.

De MLE bestaat uit modules, waarin de belangrijkste theorieën van leiderschapspraktijken worden aangeboden en door de studenten worden gerelateerd aan hun eigen leiderschapspraktijk.

In de eerste module - Toekomstgericht onderwijs - ontwikkelen de studenten een kernopgave: een beschrijving van het belangrijkste vraagstuk waar hun school de komende jaren voor staat. In hun kernopgave leggen de studenten de verbinding tussen dit vraagstuk, de leeruitkomsten en hun eigen rol als schoolleider. Deze kernopgave vormt in de hele opleiding de rode draad van het leren.

De verschillende modules kunnen ook 'los' worden gevolgd. Het aantal studenten dat een losse module volgt, was tot nu toe beperkt.

Onderzoek in de MLE staat in het teken van het aanjagen van onderwijsontwikkeling en innovatie waarbij de schoolleider als rolmodel optreedt. Daarbij komen ook competenties als persoonlijk leiderschap aan bod: hoe breng je binnen je team een onderzoekscultuur tot stand? De opleiding stimuleert de MLE'ers op dit gebied ook de MLI'ers in de school op te zoeken (en omgekeerd).

Net als bij de MLI biedt de MLE de studenten in het eerste studiejaar basisvaardigheden in het zelf uitvoeren van onderzoek. Voorts bepaalt de kernopgave de richting van het verdere onderzoek dat de studenten uitvoeren.

Instroomeisen en onderwijsovereenkomst

Het auditteam heeft geconstateerd dat de beide opleidingen heldere ingangseisen stellen met betrekking tot vooropleiding en werkplek. Zo moet een student bij MLI een geschikte werkplek hebben of een praktijkrelevante en geschikte werkkring. Een student MLE moet integraal verantwoordelijk zijn voor een school of team/afdeling, personeelsverantwoordelijk zijn of (als dat niet het geval is) leiderschapstaken hebben of krijgen, waarin hij leeruitkomsten kan aantonen die hieraan gerelateerd zijn.

De opleidingen zijn in 2018/2019 respectievelijk 2019/2020 gestart met het werken met een onderwijsovereenkomst. Daarin leggen tutor en student het te volgen opleidingstraject voor het komende studiejaar vast. De opleidingen bieden de studenten de mogelijkheid om de overeenkomst tussentijds aan te passen. Dat acht het auditteam een sterk punt. De opleidingen tonen hiermee aan dat zij flexibel zijn door de student de ruimte te bieden om in eigen tempo te studeren en een persoonlijke kleur te geven aan het studietraject. Het auditteam heeft kennisgenomen van een aantal voorbeelden van onderwijsleerovereenkomsten en vond de overeenkomsten met de tweedejaars MLI-studenten helder en richtinggevend voor wat de betreffende studenten in het komende studiejaar zouden willen en (nog) moeten doen, toegesneden op de leeruitkomsten, de realisatie daarvan tot nu toe en de eigen leervragen van de student. De overeenkomsten met de eerstejaars studenten van MLE waren heel beknopt ingevuld en vermeldden alleen aan welke leeruitkomsten de betreffende student nog moest werken, wat de inhoud is van de leeruitkomsten en voor welke leeruitkomsten de student vrijstelling kreeg. Er was geen specifieke op de student toegesneden uitwerking van de leeruitkomsten zichtbaar. De MLE meldde dat zij nog zoekende is wat de koppeling moet worden van de overeenkomst met de kernopgave die de student voor zichzelf formuleert. Die wordt in de overeenkomst (nog) niet beschreven. Het auditteam beveelt de tutores van MLE aan te rade te gaan bij de tutores MLI over een meer specifieke invulling per student.

Personeel

Het auditteam heeft geconstateerd dat de beide opleidingen worden verzorgd door enthousiaste, inhoudelijk deskundige en nauw bij de studenten betrokken docenten. Het docententeam van de masteropleidingen FHKE bestaat uit negentien docenten (met een aanstelling variërend van 0,2 tot 1,0 fte): 15 bij de MLI en 4 bij de MLE. Nagenoeg alle docenten hebben een opleiding op masterniveau of hoger (95%). Zeven docenten zijn gepromoveerd.

Een groot deel van de docenten combineert zijn rol bij de masteropleidingen met een rol of functie elders (binnen of buiten Fontys), zoals activiteiten in het innovatienetwerk van Fontys, werkzaamheden voor de Fontys Educational Designers, de Onderwijsingenieurs of voor de dienst Onderwijs en Onderzoek. Daarnaast is een aantal docenten werkzaam bij andere bachelor- en masteropleidingen van Fontys.

Meerdere docenten zijn betrokken bij onderzoek in lectoraten van FHKE en Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT).

De docenten vervullen binnen de MLI of MLE de rol van tutor, expert, assessor of een combinatie van deze drie rollen. De opleidingen zetten expliciet in op het ontwikkelingsgericht begeleiden van elke student.

Een bijzondere rol is neergelegd bij de kerndocenten van de opleidingen. Zij hebben de verantwoordelijkheid binnen een specifieke rol of kernpraktijk vanuit het beroepsprofiel tot voorstellen te komen voor de vormgeving van leeractiviteiten en de afstemming hierover met de betreffende expertdocenten en/of tutores te organiseren.

Uit het studenthoofdstuk en de gesprekken tijdens de audit kwam naar voren dat de studenten de docenten als zeer prettig en kundig ervaren. Wel zien zij (nog) verschillen op zowel het gebied van expertise en de inhoud van het onderwijs als in de wijze van beoordelen. De docenten in de flexibele ring om de kerndocenten van de opleidingen heen zijn nog niet altijd goed op de hoogte van het 'nieuwe' – lees: flexibele - onderwijs, aldus enkele studenten die het auditteam sprak. Meer afstemming is dus nodig. Daarnaast zien de studenten nog verschillen in de kwaliteit van de feedback die docenten geven. (Zie verder standaard 3.)

Bovengenoemde punten hebben de aandacht van de opleidingen. Om de kwaliteit te borgen, organiseren de opleidingen meerdere keren per jaar professionaliseringsbijeenkomsten, innovatiebijeenkomsten en kalibreersessies.

Het accent ligt thans op de implementatie van de nieuwe onderwijsvisie (zie standaard 1), *assessment as learning*, verbeteren van de feedbackgeletterdheid en werken met leeruitkomsten. Vanwege de focus van de opleidingen op het onderzoeksmatig handelen in de praktijk (zie standaard 1) is het belangrijk dat de docenten ook hun eigen vaardigheden op dit gebied verder ontwikkelen en/of aanscherpen. De opleidingen streven er hierbij naar dat de docenten een voorbeeldrol vervullen voor studenten.

Verbreding van kennis binnen het docententeam op het gebied van voortgezet onderwijs en innovaties is versterkt door de samenwerking met Fontys Lerarenopleiding Tilburg (FLOT), die ook docenten bij de MLI op de locatie Tilburg inzet.

Inmiddels is binnen het team sprake van een betere mix van po-vo-hbo achtergrond. Alleen mbo-ervaring is nog beperkt vertegenwoordigd in het docententeam.

Een punt van zorg is de werkdruk van docenten. Onder andere het werken op meerdere locaties, de beschikbare tijd voor invulling van de taken, het werken aan de nieuwe opleidingsvisie, flexibilisering, tijd voor bijbehorende professionalisering, onderzoek en kalibratie, liggen ten grondslag aan de ervaren werkdruk. De opleidingen streven nu naar grotere aanstellingen binnen het docententeam en het werken in duo's van kerndocenten op elke lesplaats. Hierdoor kan er meer en gemakkelijker afstemming plaatsvinden. Nu de eerste - positieve - ervaringen met de EVL's en flexibilisering in het experiment zijn opgedaan, is er al meer rust, aldus de docenten. Tevens zijn er een aantal nieuwe docenten aangenomen.

Voorzieningen

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleidingen gebruik maken van verschillende (digitale) voorzieningen om het onderwijs in het experiment en de realisatie van de beoogde leeruitkomsten mogelijk te maken. Dit zijn o.a. Fontys Connect voor alle relevante informatie over de studie, Projectcampus om aan projecten (samen) te werken, N@tschool voor het uploaden van het portfolio en het geven en ontvangen van feedback hierop en Progress voor het monitoren van de studievoortgang.

Bij het bestuderen van de portfolio's is het het auditteam gebleken, dat niet elke student gebruik heeft gemaakt van N@tschool. (Zie standaard 3 en 4.) Dit kwam met name door onvrede van de student over de gebruiksvriendelijkheid van N@tschool.

De opleidingen meldden zelf dat zij toe willen naar een nieuw learning managementsysteem (LMS) waarin studenten kunnen samenwerken, integraal aan hun portfolio kunnen werken en portfoliotoetsing mogelijk blijft en beter werkt dan het huidige, verouderde, systeem. Daar waren de opleidingen ten tijde van de audit nog mee bezig. Een oplossing hiervoor wordt gezocht op Fontys-niveau. Het auditteam acht een gebruiksvriendelijk en goed werkend systeem met het oog op de studievoortgang en ook op archivering, belangrijk. (Zie over dat laatste punt standaard 3.)

Daarnaast heeft de corona-crisis gevolgen gehad voor de onderwijsvoorzieningen. De crisis heeft de docenten genoodzaakt meer tijd en aandacht te besteden aan de opzet en inrichting van een blended leeromgeving met allerlei studiematerialen. Dit heeft de mogelijkheid tot zelfsturing voor de studenten enorm vergroot. Daarover waren alle betrokkenen positief. De studenten die het auditteam sprak, hoopten ook dat de zogenoemde 'blaks' (blended aanbod kennisbasis) zouden blijven bestaan, zodat ze die op een eigen gekozen moment kunnen blijven bekijken.

Via de Fontys mediatheek kunnen de masterstudenten gebruikmaken van een grote hoeveelheid publicaties. De opleidingen bieden literatuur aan, maar stimuleren de studenten ook zelf op zoek te gaan naar hun kernopgave passende literatuur.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleidingen worden verzorgd door enthousiaste, inhoudelijk deskundige en nauw bij de studenten betrokken docenten, die als tutor, expert en/of assessor optreden. De studenten zijn tevreden over de docenten. Er is expliciete aandacht voor het ontwikkelingsgericht begeleiden van elke student. De professionaliserings- en kalibratiebijeenkomsten sluiten aan bij de belangrijkste focuspunten van de opleidingen.

Een punt van zorg is de werkdruk van docenten. Dat heeft de aandacht van de opleidingen. De opleidingen maken het mogelijk dat de studenten de beoogde leeruitkomsten kunnen ontwikkelen. De opleidingen hebben een duidelijke onderwijsvisie en focussen op het leren in leerteams, *assessment as learning* en (zelf)reflectie op basis van de leeruitkomsten. De opbouw in niveaus in de leeruitkomsten geeft de studenten houvast in de stappen die zij nog moeten/kunnen zetten. In de leeruitkomsten en het onderwijs staan een aantal voor de opleidingen relevante aspecten centraal. Met het laten werken aan een eigen kernopgave maken de opleidingen het mogelijk dat elke student zijn eigen leerweg bewandelt. De opleidingen kunnen nog volgende stappen maken richting meer flexibel en gepersonaliseerd onderwijs.

Beide opleidingen stellen heldere ingangseisen. MLI stelt al duidelijke op elke individuele student toegesneden onderwijsovereenkomsten op. De overeenkomsten van MLE zijn nog (te) algemeen ingevuld.

De opleidingen maken gebruik van een scala aan (digitale) voorzieningen om het onderwijs in het experiment en de realisatie van de beoogde leeruitkomsten mogelijk te maken. Met het zoeken naar een nieuw, passend LMS zijn de opleidingen al bezig. Dat is belangrijk met het oog op de studievoortgang.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleidingen voldoen aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2 voor MLI en MLE.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting algemeen beoordelingskader NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegaafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Het auditteam heeft vernomen, dat de masteropleidingen toetsing zien als een integraal onderdeel van het leerproces. Daarvoor baseren de opleidingen zich op het HILL-model (zie standaard 2) waarin *assessment as learning* een belangrijke bouwsteen is. Op de ontwikkelagenda van de opleidingen staat, dat zij deze manier van werken de komende jaren verder willen optimaliseren. (Zie verderop.)

In de huidige toetsing neemt de zelfbeoordeling door de student en het vragen om/krijgen van ontwikkelingsgerichte feedback, feedup en feedforward van docenten, medestudenten en collega's een centrale plek in. Dit laatste vindt onder andere plaats in de door de tutors georganiseerde bijeenkomsten waarin studenten hun leeruitkomsten en de context waarin ze werken en hun geplande leeractiviteiten zichtbaar maken voor de tutors en medestudenten. Studenten moeten gedurende hun studie een digitaal portfolio samenstellen. Ze schrijven daarvoor zelfreflecties bij de verschillende eenheden van leeruitkomsten met linkjes naar beroepsproducten die het bewijs van de realisatie van (onderdelen van) deze leeruitkomsten vormen. Dit bleek voor het auditteam geen sterke vorm van archivering van de eindproducten op te leveren. (Zie verderop.)

Het auditteam heeft kennisgenomen van deze portfolio's en heeft geconstateerd dat hierin veel verschillende bewijsstukken waren opgenomen. Deze bewijsstukken waren soms wat weinig veelzijdig – bijvoorbeeld te veel reflectie en weinig analytisch en gericht op de (door)ontwikkeling in het beroep - en hier en daar ook wisselend van niveau. Met deze veelheid aan bewijslast was het voor het auditteam niet helder, wat de opleidingen aanmerkten als eindwerkstuk(ken) dat/die als bewijs diende(n) voor een summatieve toetsing van het masterniveau. (Zie over deze aspecten verder standaard 4.)

Voorbeelden van bewijsmaterialen zijn: schriftelijke verslagen, posters, video's van gesprekken of presentaties, reflecties, 360 graden feedback. Deze bewijzen passen bij het soort leeruitkomsten, de praktijkcontext van de studenten en hun persoonlijke leerroute en hun eigen kernopgave.

Omdat uit evaluaties en gesprekken met de studenten MLI van de eerste lichter in het experiment (2018-2019) bleek dat zij het lastig vonden om de juiste bewijzen te vinden om de realisatie van verschillende leeruitkomsten aan te tonen, hebben de opleidingen de al in standaard 2 vermelde online tool 'student-journey' ontwikkeld en geïmplementeerd. In deze tool hebben de opleidingen een grote variëteit aan beroepsproducten weergegeven die als bewijs kunnen dienen bij de geformuleerde leeruitkomsten op masterniveau. De studenten die het auditteam sprak, waren zeer tevreden over deze tool.

Naast de vele formatieve toetsmomenten kent de opleiding een beperkt aantal summatieve toetsmomenten. Wanneer de student denkt dat hij voldoende bewijzen heeft verzameld, kan hij zich aanmelden voor een summatieve toets waarin twee docenten/examinatoren op basis van het portfolio beoordelen of de student de beoogde leeruitkomst heeft gerealiseerd en op welk niveau de student inmiddels zit: C, D of E, waarbij D het masterniveau behelst en E staat voor 'rolmeesterschap'. De rubrics bij de verschillende niveaus geven de studenten daarbij houvast. De docenten en studenten gebruiken deze rubrics ook bij de formatieve toetsing. Summatieve assessments vinden zowel in het eerste studiejaar als in het tweede studiejaar plaats, waarbij de examinatoren in jaar 1 vooral de tussenstand bepalen en de student feedback geven op welke punten hij zich nog verder kan ontwikkelen om hetzij niveau D hetzij niveau E te behalen. Naast de summatieve toets van het portfolio kent de opleiding nog een criteriumgericht interview om de realisatie van de leeruitkomst 'professionele identiteit' te beoordelen.

Het auditteam is van oordeel dat de hierboven beschreven wijze van toetsen en beoordelen passend is binnen het experiment leeruitkomsten en goed aansluit bij de persoonlijke leerroute die de studenten mogen volgen. Maar er mag wel meer aan transparantie worden gewerkt met name met betrekking tot de duiding wat de opleidingen als summatieve 'producten' aanmerken. Het voornemen van de opleidingen om toe te gaan naar holistisch toetsen – toetsen op grotere eenheden – acht het auditteam een goede volgende stap. Het auditteam is van oordeel dat de geformuleerde rubrics in lijn zijn met het ontwikkelingsgericht toetsen. Het is evenwel op basis van de portfolio's die het inzag van de MLE en MLI van oordeel dat de opleidingen nu een directe relatie moeten leggen met de geformuleerde rubrics met de Dublin-niveaubeschrijvingen en een vertaling moeten maken naar concrete criteria – de minimale eisen – voor de toetsing van de bewijslast/de verschillende beroepsproducten om het masterniveau aan te tonen.

Uit de gesprekken is gebleken, dat de studenten nu nog zelf mogen weten wat ze wel en niet opnemen als bewijs, dus bijvoorbeeld wél het onderzoeksverslag maar niet het daaraan ten grondslag liggende plan van aanpak. Deze eigen keuze past in het gedachtengoed van de persoonlijke leerweg, maar het kan de beoordeling van het gerealiseerde masterniveau binnen de leeruitkomst in de weg staan, wanneer het beeld van het product niet compleet is.

Het auditteam heeft ook geconstateerd dat de opleidingen binnen het experiment veel nadruk leggen op het handelen van de student in de praktijk als professioneel leider. Het auditteam acht het daarom passend als de opleidingen de praktijk ook gaan betrekken bij de beoordeling. De opleidingen meldden desgevraagd, dat zij hiermee al bezig zijn. Zo vragen ze het werkveld bij de start van het traject van de student al wat zij verwachten/zouden willen zien. Een volgende stap zou kunnen zijn om het werkveld als externe beoordelaar of als adviseur bij de beoordeling aan te wijzen.

Ten tijde van de audit studeerden er nog MLI-studenten uit cohorten voor het experiment leeruitkomsten van start ging. Zij krijgen in het studiejaar 2020-2021 nog één keer de mogelijkheid geboden om toetsen af te leggen op basis van leerarrangementen. Vanaf studiejaar 2021-2022 spreekt de opleiding met de student een maatwerktraject af, waarin de opleiding en student vastleggen op welke manier de student zijn studie kan afronden. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding hierin zorgvuldig te werk gaat.

Validiteit, betrouwbaarheid en transparantie

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleidingen gerichte pogingen doen het toetsen en beoordelen op valide en betrouwbare wijze te doen verlopen. Voorbeelden hiervan zijn:

- de opleidingen hebben het toetsbeleid en alle beoordelingsformulieren en –protocollen voor studenten en medewerkers toegankelijk gemaakt in de digitale leer-/werk omgeving;
- de opleidingen hebben een handleiding assessments opgesteld die voor de studenten alle relevante informatie over de toetsvormen, werkwijze en toetsprocedures bevat;

- de opleidingen hebben beoordelingscriteria (rubrics) voor de niveau's (B (MLE)), C, D, E vastgelegd in uniforme beoordelingsformulieren;
- tijdens formele en informele kalibreersessies stemmen docenten de interpretatie van de leeruitkomsten op elkaar af;
- elk semester vinden er borgingssessies plaats. Daarin beoordelen de beide academic directors, de kerndocenten, andere docenten, een lid van de examencommissie en de docent die de kwaliteitszorg organiseert steeksproefsgewijs de kwaliteit van de beoordelingsprocedure, de feedback en het eindniveau van een aantal portfolio's. Doel is om te komen tot een gezamenlijk beeld van het eindniveau en het adresseren van mogelijke verbeterpunten in de begeleiding, de toetsing en de leeromgeving (zie hierover verderop);
- bij de summatieve beoordeling van de eenheden van leeruitkomsten is een tweede, onafhankelijke assessor betrokken. Aandachtspunt hierbij acht het auditteam het feit dat de opleidingen klein zijn en elke docent elke individuele student kent. (Zie ook verderop.) In de beoordelingen die het auditteam inzag en de gegeven feedback, was niet altijd helder of de onafhankelijk assessor ook als eerste beoordelaar was opgetreden;
- er vinden externe evaluaties (peer reviews) plaats waarin docenten van de MLI samen met docenten van andere MLI-opleidingen (o.a. van Stenden en Saxion) studentproducten en/of -portfolio's van elkaars opleidingen bekijken om het niveau te vergelijken en de kwaliteit te bespreken. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleidingen de externen expliciet vragen om feedback op de kwaliteit van de portfolio's van studenten MLI en MLE in deze nieuwe opzet in het experiment leeruitkomsten en op het masterniveau dat hierin moet blijken.

Het auditteam heeft echter ook geconstateerd dat de beoordeling in de huidige situatie voor een buitenstaander niet altijd transparant verloopt. In de gesprekken tijdens de audit bleek dat de docent/begeleiders wel een goed beeld krijgen van de ontwikkeling van de studenten gedurende hun studie. Zij volgen de studenten gedurende hun studie nauwgezet. Omdat het kleine opleidingen betreft, kennen de docenten elke individuele student goed. Maar voor externen – zoals de leden van een auditteam – bleek het niet altijd gemakkelijk om op basis van de zelfreflecties, de daaraan gelinkte bewijsstukken en de gegeven feedback een beeld te krijgen van het gerealiseerde (master)niveau. Daarvoor waren twee oorzaken aan te wijzen: i) niet alle onderliggende stukken waren toegankelijk voor de auditoren en ii) de feedback was regelmatig (te) summier om te begrijpen waarom de student een C of D kreeg. Dit laatste (h)erkennen de opleidingen: er is nog winst te behalen in de feedbackgeletterdheid van de docenten. Daartoe hebben zij al verbetermaatregelen geformuleerd in de vorm van team-professionaliseringscursussen en meer kalibreersessies als aanvulling op de borgingssessies van het eindniveau. Dit moet ook de verschillen in de beoordeling minimaliseren. Ook de studenten die het auditteam sprak, noemden dit als aandachtspunt. Zij constateerden dat er verschil is tussen docenten in de beoordeling. Waar de ene docent meldt 'je zit richting masterniveau, maar nu zou je nog het volgende moeten doen', schrijft een ander alleen maar 'je zit op D-niveau' zonder toevoeging wat de student zou kunnen doen om op E-niveau te komen. Het auditteam acht het belangrijk dat de docenten/assessoren ook de groei (het leren) van de student naar aanleiding van de eerder gegeven feedback en feed-forward explicieter naar voren brengen in de summatieve beoordeling die zij geven ter versterking en het transparanter maken van het ontwikkelingsgericht toetsen.

Met betrekking tot de toegankelijkheid en de archivering van bewijsstukken zijn inmiddels verbeteracties in gang gezet. (Zie daarover de paragraaf 'examencommissie'.)

Examencommissie

De examencommissie FHKE bestaat sinds september 2019 uit één centrale examencommissie voor alle opleidingen die onder de directie van FHKE ressorteren. Het auditteam heeft geconstateerd, dat FHKE ervoor zorgt dat de benodigde deskundigheid – domeinspecifiek en op het gebied van toetsing en onderzoek - voldoende is gedekt in deze commissie. Ook is er sprake van verbreding van ervaring.

Zo is de voorzitter tevens lid van het College van Beroep voor de Examens en als extern lid verbonden aan de examencommissie van Avans hogeschool en lid van het Landelijk Overleg Examencommissies (LOEx). Vanuit de Driestar-academie is een extern lid specifiek voor de masteropleidingen aan de examencommissie FHKE toegevoegd.

Het auditteam heeft geconstateerd dat de examencommissie met name op procesniveau de ontwikkelingen naar de flexibilisering van het onderwijs en de toetsing in de beide masteropleidingen volgt en daar waar nodig vragen stelt over o.a. de EVL's en de wijze waarop deze gedurende de studie en aan het einde van het eerste en tweede jaar getoetst worden met bijbehorende rubrics voor de niveaus C, D en E. Daarnaast is een lid van de examencommissie betrokken bij de hierboven genoemde borgingsessies.

Tevens ziet de examencommissie toe op het aanstellen van examinatoren, de scholing van docent-examinatoren op het gebied van toetsing en het houden van kalibreersessies.

De examencommissie heeft – net als het auditteam (zie hierboven) – geconstateerd dat de archivering van dossiers niet altijd goed verloopt en heeft de opleiding bij brief verzocht er op toe te zien dat alle studenten hun dossiers in N@tschool – en binnenkort in Canvas – opslaan en niet langer op andere plekken.

Toetscommissie

De toetscommissie speelt een belangrijke rol bij het uitvoeren van het toetsbeleid en het ontwikkelen van procedures en protocollen in de toetsing. Alle kerndocenten zijn lid van de toetscommissie en één lid van de toetscommissie heeft zitting in de examencommissie.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleidingen hebben een duidelijke visie op het toetsen en beoordelen, waarbij *assessment as learning* centraal staat. Het toetsen en beoordelen gebeurt in aanzet op een valide en betrouwbare manier. Het werken met digitale portfolio's met zelfreflecties over de leeruitkomsten en de mogelijkheid daarbij bewijzen aan te leveren die passen bij de eigen werksituatie, leervragen en kernopgave van de student, acht het auditteam passend bij het experiment leeruitkomsten. Dat is echter geen eenvoudige opgave. Uit de evaluatie van het auditteam van de afgelopen experimentele periode doemen enkele verbeterpunten op: i) de geformuleerde rubrics zijn in lijn met het ontwikkelingsgericht toetsen, maar de opleidingen moeten nu een directe relatie leggen van de geformuleerde rubrics met de Dublin-niveaubeschrijvingen en een vertaling maken naar concrete criteria – de minimale eisen – voor de toetsing van de bewijslast/de verschillende beroepsproducten om het masterniveau aan te tonen, ii) de beoordeling waar het betreft op welke 'critical' elementen in de bewijslast/producten de beoordeling is gebaseerd, mag transparanter en daardoor scherper geëxpliciteerd als basis waarvan de feedback, feed-up en feed-forward zich fundeert. Ook de groei (het leren) op eerder gegeven feedback en feed-forward mag explicieter naar voren komen ter versterking en het transparanter maken van het ontwikkelingsgericht toetsen en (iii) de archivering van bewijsstukken van studenten, die aandacht behoeft. De opleidingen zijn (deels) al bezig met deze uitdagingen, o.a. door team-professionalisering in feedbackgeletterdheid en meer kalibratiesessies. Daarnaast heeft de examencommissie de opleiding gevraagd de studenten te verplichten alle bewijsstukken in N@tschool te plaatsen. De examencommissie vervult haar rol in de borging van de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en het gerealiseerde niveau op een adequate manier.

Het auditteam is op grond van bovenstaande – en met in achtneming van de genoemde aandachtspunten – van oordeel dat de opleidingen basiskwaliteit laten zien en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3 voor de opleidingen MLI en MLE.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting algemeen beoordelingskader NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren

Uit de evaluaties onder reeds eerder afgestudeerden en uit de gesprekken met alumni en werkveld MLI en MLE, blijkt dat zij allen tevreden tot zeer tevreden zijn over de wijze waarop studenten worden voorbereid tijdens hun studie op hun verdere beroepsloopbaan. De opleidingen (MLE en MLI) bieden een goede basis om hun competenties verder te ontwikkelen. Met name de theoretische kennis, de onderzoekende houding, de kritische blik en de vergrote zelfkennis worden hierbij als positief genoemd.

Na afstuderen konden alle respondenten aan de slag in hun nieuwe rol/functie hetzij als 'teacher leader', hetzij als schoolleider op de eigen school of op een andere werkplek. Het gebeurde bijvoorbeeld wel dat een schoolleider op basis van het leiderschapsmanifest dat hij aan het einde van zijn studie moest opstellen tot de conclusie kwam, dat hij meer paste op een andere school, aldus een van de alumni. Vertegenwoordigers vanuit het werkveld merken dat het de onderwijskwaliteit van hun school ten goede komt als leraren een masteropleiding hebben gevolgd. Zij zijn/worden meewerkend voorman, kartrekker van innovaties en ze stimuleren de professionele cultuur in de school.

De alumni die het auditteam sprak, pleitten er nog voor dat de opleiding hen meer betrokken houdt. Ze hebben ervaren dat het waardevol is om met gelijkgestemde mensen te spreken. 'Daar heb je in je verdere loopbaan nog steeds behoefte aan', aldus de alumni. Tevens is het delen van ervaringen van alumni met (de docenten en studenten van) de opleiding van waarde om goed aangesloten te blijven bij ontwikkelingen in het (onderwijs)veld. De opleiding is daar al mee bezig door het opzetten van een PLG-groep van docenten, alumni en zittende studenten. In deze PLG('s) kan men dan samen onderzoek doen naar onderwijskwaliteit, innovatie en leiderschap. Dat acht het auditteam een waardevol initiatief.

Eigen oordeel auditteam over het gerealiseerde niveau

Het auditteam heeft van twaalf afgestudeerden van de MLI en van drie studenten van de MLE-eindwerken respectievelijke tussentijdse producten bekeken.

Zoals al in de inleiding is vermeld, zijn in 2019-2020 de eerste studenten in de MLE in het experiment ingestroomd. Dat betekent dat er ten tijde van de audit nog geen afgestudeerden in het experiment waren. Daarom heeft het auditteam naar tussentijdse producten (portfolio's met zelfreflecties en ondersteunende bewijzen van de leeruitkomsten) gekeken die de studenten aan het einde van hun eerste studiejaar hadden opgeleverd.

Bij de opleiding MLI waren er al wel een aantal studenten afgestudeerd in het experiment. Het auditteam bestudeerde van negen studenten die afstudeerden in juni 2020 portfolio's van hetzij de Teacher Leader, hetzij de Teacher Designer, hetzij de Teacher Researcher. Van drie studenten bekeek het auditteam het complete dossier. Daarnaast beoordeelde het auditteam van een drietal studenten die in 2018 in het oude curriculum MLI-afstudeerden de eindwerken beeldverslag, vakpublicatie en zelfassessment behorend bij de onderwijseenheid 'Integratie rolontwikkeling'.

- MLE

Het auditteam is van oordeel dat de producten van de MLE-studenten van voldoende niveau zijn voor studenten aan het einde van een eerste studiejaar. Uiteraard moesten en konden zij nog verder groeien in hun rol van schoolleider en in de beheersing van de daarbij behorende leeruitkomsten. Daarvoor hadden ze nog een jaar de tijd om te groeien van niveau C/D naar D/E. Maar het auditteam zag in het werk dat er voldoende potentie bij de studenten aanwezig was om dat beoogde eindniveau te realiseren. Het auditteam is van mening dat het belangrijk is, dat de opleiding van de studenten in hun tweede studiejaar vraagt om in hun vervolg op het portfolio terug te komen op de gegeven feedback en te beschrijven wat zij daarmee hebben gedaan. (Zie ook bij MLI.)

Het positieve oordeel van het auditteam over het gerealiseerde niveau van de MLE wordt tevens ondersteund door het oordeel 'voldoende' dat het auditteam de 'oude' deeltijdopleiding MLE gaf voor standaard 4 bij de audit in 2017. Het auditteam heeft er vertrouwen in dat de opleiding het niveau van de huidige studenten in het experiment ook voldoende zal borgen, mits de opleiding de in dit rapport genoemde verbeterpunten/ dringende aanbevelingen opvolgt.

- MLI

Het auditteam is van oordeel dat de eindwerken behorende bij 'Integratie rolontwikkeling' en de verschillende portfolio's behorende bij de vier eenheden van leeruitkomsten in hun totaliteit laten zien dat de afgestudeerden het masterniveau hebben gerealiseerd.

De beroepsproducten van de studenten van 2018-2020 waren relevant voor het onderwijs en getuigden van voldoende (eigen) visie op het onderwerp. Uit de zelfassessments bleek dat de studenten duidelijk konden aangeven hoe zij in de drie rollen gegroeid waren naar het niveau 'rolmeesterschap' en welke bewijzen zij daarvoor hadden, zoals lid worden van het MT, samen met het MT vormgeven aan de visie op onderwijs, rolmodel voor collega's, expertdocent en kartrekker binnen het leesonderwijs.

De vele grotere en kleinere producten die de MLI-studenten van 2019-2020 als bewijs hadden opgenomen, waren echter van wisselend niveau. Niet uit elk bewijsstuk kwam het masterniveau duidelijk naar voren. Sommige stukken had de studenten al in het eerste jaar van de opleiding gemaakt, toen zij nog volop bezig waren met hun ontwikkeling van niveau C/D naar niveau D/E. Dat maakte het voor het auditteam lastig om de kwaliteit en de waarde van elk product te duiden. Zeker nu de studenten afstuderen op vier verschillende portfolio's behorend bij de vier verschillende eenheden van leeruitkomsten en zij de opleiding niet meer afsluiten met bijvoorbeeld een 'traditionele' scriptie op basis van een omvangrijk praktijkgericht onderzoek, was het voor het auditteam in sommige gevallen een zoektocht om snel een duidelijk beeld te krijgen van het niveau. Het auditteam acht het zoals al onder standaard 3 is vermeld van belang dat de opleiding duidelijk maakt wat ze als summatief 'product' – als toetssteen – aanmerkt waaruit het eindniveau blijkt.

De relatie met de leeruitkomsten behorend bij elke rol die de student in zijn portfolio had uitgewerkt, was duidelijk terug te zien. Daarover schreven zij in hun portfolio – soms uitgebreide – zelfreflecties/zelfbeoordelingen.

Belangrijk aandachtspunt acht het auditteam dat de MLI-student en ook de MLE-student in zijn portfolio's ook transparant maakt welke feedback en feedforward hij gekregen heeft en van wie, wat hij daarmee gedaan heeft, uit welk resultaat dit blijkt en of hij dat vervolgens weer heeft getoetst bij de feedbackgever. En zoals al bij standaard 3 is vermeld, is het in dit verband ook van belang dat de assessor in de onderbouwing van de summatieve beoordeling ingaat op de gesignaleerde groei/ontwikkeling aansluitend op de eerdere door de student ontvangen feedback. De opleidingen besteden aan dit punt inmiddels aandacht.

Het totale portfolio van de studenten zorgde wel voor een samenhangend beeld van de wijze waarop de student zich in elke rol had ontwikkeld. Dat leverde voldoende aannemelijk bewijs op dat hij kan handelen/opereren in de praktijk op wat verwacht mag worden van masterniveau. Dit beeld is bevestigd door het werkveld in de gesprekken tijdens de audit.

Zoals al onder standaard 3 is vermeld, acht het auditteam het belangrijk dat de opleiding zorgt voor transparantie in het beoordelingsproces. Omdat de docenten elke student ook individueel kennen, heeft de beoordelaar meer en genuanceerdere informatie over de ontwikkeling en de leeruitkomsten van de student dan thans uit dossiers naar voren komt.

Weging en Oordeel: voldoet

Het auditteam is van oordeel dat de producten van de MLE-studenten van voldoende niveau zijn voor studenten aan het einde van een eerste studiejaar. Dit positieve oordeel wordt tevens ondersteund door het oordeel 'voldoende' dat het auditteam de 'oude' deeltijdopleiding MLE gaf voor standaard 4 bij de audit in 2017. Het auditteam heeft er vertrouwen in dat de opleiding het niveau van de huidige studenten in het experiment ook voldoende zal borgen, mits de in dit rapport genoemde verbeterpunten/ dringende aanbevelingen worden opgevolgd.

Het auditteam is van oordeel dat de eindwerken van de MLI-studenten behorende bij 'Integratie rolontwikkeling' en de verschillende portfolio's behorende bij de vier rollen in hun totaliteit een enigszins wisselend maar gemiddeld voldoende masterniveau hebben laten zien. De beroepsproducten van de studenten van 2018-2020 waren relevant voor het onderwijs en getuigden van voldoende (eigen) visie op het onderwerp. Uit de zelfassessments bleek dat de studenten duidelijk konden aangeven hoe zij in de verschillende rollen gegroeid waren naar het niveau 'rolmeesterschap'.

Met de huidige werkwijze van de opleidingen met betrekking tot de portfolio's van de studenten uit 2019-2020 was het voor buitenstaanders (die de studenten dus niet zelf kennen) zeer moeilijk om een helder beeld te vormen over de kwaliteit van hun leeruitkomsten en de bewijslast die de opleiding als toetssteen had genomen bij het summatieve eindoordeel. Het totale portfolio van de studenten zorgde wel voor een samenhangend beeld van de wijze waarop de student zich in elke rol had ontwikkeld. Dat leverde voldoende aannemelijk bewijs op dat hij kan handelen/opereren in de praktijk op wat verwacht mag worden van masterniveau. Dit beeld is bevestigd door het werkveld in de gesprekken tijdens de audit.

Belangrijk aandachtspunt acht het auditteam dat de MLI-student en ook de MLE-student in zijn portfolio's ook transparant maakt welke feedback en feedforward hij gekregen heeft en van wie, wat hij daarmee gedaan heeft, uit welk resultaat dit blijkt en of hij dat vervolgens weer heeft getoetst bij de feedbackgever. En zoals al bij standaard 3 is vermeld, is het in dit verband ook van belang dat de assessor in de onderbouwing van de beoordeling ingaat op de gesignaleerde groei/ontwikkeling aansluitend op de eerdere door de student ontvangen feedback. De opleidingen zijn voornemens aan dit punt aandacht te besteden.

Dat de studenten impact hebben en van belang zijn voor de praktijk blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld over de recent afgestudeerden en van de alumni zelf. Vertegenwoordigers vanuit het werkveld meldden dat het de onderwijskwaliteit van hun school ten goede komt als leerkrachten een masteropleiding MLI hebben gevolgd. Zij zijn/worden meewerkend voorman, kartrekker – teacher leader - van innovaties en ze stimuleren de professionele cultuur in de school. De afgestudeerden MLE zijn allen werkzaam als directeur/schoolleider.

Het auditteam is op grond van bovenstaande – en met in achtneming van de genoemde aandachtspunten - van oordeel dat de opleidingen voldoen aan basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4 voor de opleidingen MLI en MLE.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditteam heeft gezien en gehoord dat de beide opleidingen het experiment leeruitkomsten hebben aangegrepen om het onderwijs echt te vernieuwen. De opleidingen hebben een duidelijke visie op de rollen die de MLI'er respectievelijk MLE'er in de school moeten vervullen en hoe zij de studenten willen begeleiden deze rollen te ontwikkelen. De enthousiaste en nauw bij elke student betrokken docenten, maken dit mogelijk. De uitgangspunten van het bieden van een persoonlijke leerweg, werken in leerteams en *assessment as learning* passen goed bij het vernieuwde onderwijs.

Het auditteam beoordeelt alle standaarden voor de zowel de opleiding MLI als de opleiding MLE in het experiment leeruitkomsten als voldaan en komt op grond van de beslisregels van de NVAO tot het eindoordeel positief voor beide opleidingen.

6. AANBEVELINGEN

Het auditteam komt tot de volgende – op sommige punten dringende – aanbevelingen:

- Ga door op de reeds ingeslagen weg naar meer flexibel en gepersonaliseerd onderwijs.
- Tutoren MLE: Ga te rade bij de tutoren MLI over een meer specifieke invulling van de onderwijsovereenkomst voor elke (nieuwe) student.
- Formuleer duidelijke criteria – de minimale eisen - waaraan de verschillende beroepsproducten moeten voldoen om het masterniveau aan te tonen en gebruik daarbij als richtlijn de Dublin descriptoren.
- Zorg dat de beoordeling van het masterniveau van de studenten MLI en MLE transparant en navolgbaar is voor iedereen; ook voor externen/niet betrokkenen bij de opleiding met een duidelijke duiding van 'producten' die als eindniveau bepalend product worden aangemerkt door student en de assessor. Vraag ook externen die de opleiding betreft bij het steekproefsgewijs valideren van eindportfolio's en beoordeling, hier specifiek naar te kijken.
- Zorg ervoor dat de studenten MLI en MLE in hun portfolio's duidelijk vermelden welke feedback zij hebben gekregen, wat zij daarmee gedaan hebben, uit welk resultaat dit blijkt en of zij dit vervolgens weer hebben getoetst bij de feedbackgever.
- Betrek vertegenwoordigers vanuit de praktijk bij de beoordeling van de studenten.
- Zorg voor een goede archivering van bewijsstukken van studenten MLI en MLE in de bestaande elektronische leeromgeving N@tschool of een vervanger daarvan, zodat het voor alle betrokkenen bij de opleidingen (en ook voor externen) navolgbaar is wat studenten als bewijzen bij hun EVL's aandragen.
- Organiseer in de komende jaren dat de externe peers mee blijven kijken naar de kwaliteit van de portfolio's van studenten MLI en MLE in deze nieuwe opzet in het experiment leeruitkomsten en het masterniveau dat hierin moet blijken.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogescholen hbo-master Leren en Innoveren deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3. Toetsing	voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogescholen hbo-master Leadership in Education deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3. Toetsing	voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Online programma VISITATIE opleidingen MLI en MLE – Fontys Hogescholen – op maandag 12 oktober 2020.

De visitatie vindt volledig online plaats via Microsoft Teams. Het panel gaat in gesprek met onder andere de docenten, de studenten, de examencommissie, de opleidingscommissie en het opleidingsmanagement. Daarnaast wordt in de vorm van online rondetafelgesprekken op thematische wijze een beeld geschetst van de inhoud van de opleidingen. De gesprekspartners zullen tijdens de gesprekken in Teams een achtergrond instellen waaraan het panel kan zien welke opleiding zij vertegenwoordigen, namelijk MLI (roze) of MLE (blauw) of zowel MLI als MLE samen (paars).

8:00-8:30	Intern overleg panel	
8:30-8:50	Presentatie over de opleidingen 1. opleidingsmanager 2. docent MLI 3. alumna MLE 4. alumna MLI	Docenten: Iedereen die wil, is welkom. Studenten: Iedereen die wil, is welkom. Opleidingsmanagement ⁵ : 1. directeur 2. adjunct-directeur 3. opleidingsmanager
8:50-9:00	pauze	
9:00-9:45	Gespreksronde docenten MLE en MLI	Docenten: 1. MLI Tilburg 2. MLI Eindhoven 3. MLI Eindhoven 4. MLE 5. MLE
9:45-10:00	pauze	
10:00-10:45	Ronde tafelgesprekken Thema: INNOVATIE Alle deelnemers van de ronde tafelgesprekken zitten online in Teams. Het panel geeft zelf aan met wie ze in gesprek gaat, dus eerst met de deelnemers van de MLI en MLE, daarna met de deelnemers van de tafel voor de medezeggenschap.	TWEE 'RONDE TAFELS' Een tafel voor MLI + MLE over innovatie. Docenten: 1. MLI 2. MLE Studenten: 3. MLI Werkveld/alumni: 4. alumna MLE 5. veldkring Een tafel voor de medezeggenschap van de innovatie.

⁵ In verband met de privacywetgeving zijn in het programma uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

		Opleidingscommissie: 1. docent-lid en voorzitter OC 2. student- lid OC 3. student-lid OC 4. voorzitter IMR
10:45-11:00	pauze	
11:00-11:45	Ronde tafelgesprekken Thema: ONDERZOEKSCULTUUR Alle deelnemers van de ronde tafelgesprekken zitten online in Teams. Het panel geeft zelf aan met wie ze in gesprek gaat, dus eerst met de deelnemers van de tafel voor de MLI, daarna met de lector/AD's en tot slot met de deelnemers van de tafel voor de MLE.	DRIE 'RONDE TAFELS' Een tafel voor MLI over de onderzoekscultuur. Docenten: 1. MLI 2. MLI Student: 3. MLI Werkveld/alumni: 4. MLI Een tafel voor het lectoraat met de lector/AD en AD Docenten: 1. MLE 2. MLI Een tafel voor MLE over de onderzoekscultuur. Docenten: 1. MLE 2. MLE) Student: 3. MLE Werkveld/alumni: 4. MLE
11:45-12:30	Lunchpauze + intern overleg panel	
12:30-13:15	Gespreksronden studenten MLE en MLI	Studenten: 1. MLI Eindhoven 2. MLE 3. MLE 4. MLI Tilburg 5. MLI Eindhoven
13:15-13:30	pauze	
13:30-14:15	Ronde tafelgesprekken Thema: LEIDERSCHAP Alle deelnemers van de ronde tafelgesprekken zitten online in Teams. Het panel geeft zelf aan met wie ze in gesprek gaat, dus eerst met de deelnemers van de tafel voor de MLI en daarna met de deelnemers van de tafel voor de MLE.	TWEE 'RONDE TAFELS' Een tafel voor MLI over leiderschap Docenten: 1. MLI 2. MLI Student: 3. MLI

		<p>Werkveld/alumni: 4. MLI 5. MLI</p> <p>Een tafel voor MLE over leiderschap. Docenten: 1. MLE 2. MLE</p> <p>Student: 3. MLE</p> <p>Werkveld/alumni: 4. veldkring</p>
14:15-14:30	pauze	
14:30-15:15	<p>Ronde tafelgesprekken Thema: PROFESSIONELE IDENTITEIT</p> <p>Alle deelnemers van de ronde tafelgesprekken zitten online in Teams. Het panel geeft zelf aan met wie ze in gesprek gaat, dus eerst met de deelnemers van de tafel voor de borging en daarna met de deelnemers van de tafel voor de MLI en MLE.</p>	<p>TWEE 'RONDE TAFELS'</p> <p>Een tafel voor de borging: 1. voorzitter examencommissie 2. secretaris examencommissie 3. lid masters examencommissie 4. oud voorzitter toetscommissie masters 5. nieuw lid toetscommissie FHKE</p> <p>Een tafel voor MLI + MLE over professionele identiteit. Docenten: 1. MLI 2. MLE 3. MLI</p> <p>Student: 4. MLI</p>
15:15-15:30	pauze	
15:00-16:00	Gespreksronde management	<p>Opleidingsmanagement: 1. directeur 2. adjunct-directeur 3. opleidingsmanager</p>
16:00-16:30	Pauze + intern beraad panel	
16:30-17:00	Pending issues	Opleidingsmanagement + academic directors
17:00-17:30	Intern beraad panel	
17:30-18:00	Terugkoppeling	<p>Docenten: Iedereen die wil, is welkom.</p> <p>Studenten: Iedereen die wil, is welkom.</p> <p>Opleidingsmanagement: 1. directeur 2. adjunct-directeur 3. opleidingsmanager</p>
18:00	Einde van de visitatie	

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018, aangevuld met het protocol Experiment Leeruitkomsten. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

Vanwege de coronamaatregelen is in nauw overleg tussen het panel en de opleidingen besloten de audit online uit te voeren. Van te voren zijn duidelijke afspraken gemaakt met de opleidingen en de panelleden over o.a. beschikking over een stabiele internetverbinding, een 'eigen' online omgeving voor intern overleg voor het panel en de (on)mogelijkheden van het uitvoeren van het al eerder vastgestelde bezoekprogramma. Tevens zijn afspraken gemaakt over de mogelijkheid om voorafgaand aan de audit alle aanvullende documentatie online te kunnen raadplegen.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel

Afstemming deelpanels binnen het cluster MLI

Het cluster MLI bestaat uit negen opleidingen. De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en AeQui waarbij Hobéon vier opleidingen heeft beoordeeld en AeQui drie. Twee hogescholen werkten met een zelfstandig secretaris die tevens de panelsamenstelling verzorgde.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en AeQui gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als AeQui en de zelfstandig secretaris en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'. Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Opleidingskaders masters en voortgezette professionalisering (mei 2020)
- Beroepsprofiel MLE met rubric 2020-2021
- Beroepsprofiel MLE met rubric CONCEPT 2020-2021
- Groeidocument Fontys 2020
- Onderwijs- en examenregeling (OER) MLE 2019-2020 - Flexibel onderwijs
- Onderwijs- en examenregeling (OER) MLE 2020-2021 - Flexibel onderwijs
- Onderwijs- en examenregeling (OER) MLE 2020-2021 - Addendum
- Onderwijs- en examenregeling (OER) MLI 2019-2020 - Flexibel onderwijs
- Onderwijs- en examenregeling (OER) MLI 2020-2021 - Flexibel onderwijs
- Onderwijs- en examenregeling (OER) MLI 2020-2021 – Addendum
- Jaarverslag examencommissie FHKE 2019
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van afgestudeerden MLI de laatste twee jaar
- Overzichtslijst van studenten MLE in 2019-2020

Het auditpanel heeft van tien studenten MLI en van drie studenten beroepsproducten bekeken. Namen van studenten, hun studentnummers en de titels van de beroepsproducten zijn bekend bij de secretaris van het auditteam en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 11 februari 2020 en 28 juli 2020 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleidingen Master Leren en Innoveren en Master Leadership in Education van Fontys Hogescholen, onder het nummer 009173 (MLI) en 009270 (MLE). Deze opleidingen behoren tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	M Leren en Innoveren (MLI)
Naam visitatiegroep:	n.v.t. (MLE)

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (voorletters/achternaam inclusief titulatuur)	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Prof. em. dr. J. van den Akker	Voorzitter	Zelfstandig onderwijskundig adviseur, Curriculum Research & Consultancy. Emeritus hoogleraar Universiteit Twente en voormalig directeur SLO.
Prof.dr. F.P.C.M. de Jong	Lid	Academic director MLI en lector Aeres Hogeschool Wageningen en hoogleraar Open Universiteit Heerlen.
A.de Wit	Lid	Lid College van bestuur stichting Openbaar onderwijs Zwolle en Regio en stichting orthopedagogisch centrum De Ambelt. Voorheen o.a. opleidingsmanager Pabo Windesheim.
Drs. M. Jansen	Lid	Projectleider landelijk experiment flexibilisering deeltijdopleidingen Windesheim en ondersteuner manager onderwijs Leven Lang Leren bij de deeltijdopleiding Gezondheidszorg & Welzijn.
E.E. Paarhuis	Studentlid	Student Master Learning & Innovation, Hogeschool Windesheim en senior leraar Gezondheidszorg & Welzijn en opleider Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG) Deltion College .
G.C. Versluis	Secretaris	Senior-adviseur bij Hobéon en gecertificeerd secretaris sinds 2010.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl